

Igang sætning af indsatsplan for Vejlby Kildeplads

25/341 Åben Sag

Sagsgang

NMT, ØK, KB

Sagsfremstilling

Vandcenter Djurs har fået tilsagn om 26,4 mio. kr. fra Drikkevandsfonden til beskyttelse af grundvandet ved Vejlby Kildeplads. For at kunne anvende midlerne kræves en politisk vedtaget indsatsplan, som giver hjemmel til frivillige aftaler og eventuelle rådighedsindskrænkninger.

Vejlby Kildeplads dækker cirka 727 hektar og er afgørende for forsyningssikkerheden i Grenaa og omegn. Området er en del af det statslige udpegede indsatsområde, hvor der er behov for en særlig indsats for at beskytte grundvandet.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udarbejde og vedtage indsatsplaner for de områder, som Miljøstyrelsen har udpeget som indsatsområder. Disse områder er udpeget på baggrund af statslig grundvandskortlægning og vurderes at have behov for særlig beskyttelse af drikkevandsressourcen. Derudover kan Kommunalbestyrelsen yderligere udarbejde indsatsplaner for områder, hvis kommunen vurderer, at den statslige udpegning er utilstrækkelig til at sikre kommunens eller vandforsyningsselskabets interesser.

Vejlby Kildeplads er ikke i sin helhed udpeget som indsatsområde. Forvaltningen vurderer, at der er tilstrækkelig faglig viden og behov for beskyttelse af hele kildepladsen, og at den statslige udpegning ikke fuldt ud afspejler beskyttelsesbehovet. På den baggrund foreslås det, at indsatsplan udarbejdes for et område dækkende hele Vejlby kildeplads.

Opmærksomhedspunkter

I tilknytning til arbejdet skal der jf. vandforsyningsloven nedsættes et koordinationsforum med repræsentanter fra Norddjurs Kommune, relevante vandværker, landbruget og relevante interessenter. Koordinationsforummet skal bistå ved udarbejdelsen af indsatsplanen, herunder fungere som høringspartner og bidrage til planens indhold.

I forbindelse med udarbejdelse af indsatsplanen klarlægges andre interesser i sammenhæng til kommuneplan 2025 som fx bevaringsværdigt landskab, ønsket skovrejsning samt den pågående planlægning for Energiklyngen. Disse interesser vil ikke være i modstrid med en indsatsplan men giver tværtimod grundlag for forskellige indsatser med henblik på beskyttelse af grundvandet i området. Mulige indsatser kvalificeres ved dialog i koordinationsforum.

Forventet proces

Januar 2026	Politisk igangsætning af indsatsplan for Vejlbj Kildeplads
Februar	Koordinationsforum: Nedsættes
Marts - maj	Udarbejdelse af forslag til indsatsplan og evt. miljøvurdering
April - maj	Koordinationsforum: Forelæggelse af forslag til indsatsplan
Maj	Orientering af berørte lodsejere
Juni	Politisk behandling af forslag til indsatsplan
Juni - August	Offentlig høring (12 uger)
September	Koordinationsforum: Forelæggelse af indkomne høringssvar samt evt. revideret forslag til indsatsplan
December 2026	Politisk vedtagelse af indsatsplan for Vejlbj Kildeplads

Forvaltningens bemærkninger

Statens grundvandskortlægning er et vigtigt grundlag for udarbejdelse af en indsatsplan. Men selvom en ny opdateret statslige kortlægning tidligst forventes i 2027, vurderer forvaltningen, at der er tilstrækkelig faglig viden til at påbegynde arbejdet. I dette tilfælde er en rettidig opstart nødvendig, da projektet skal være afsluttet senest marts 2030 for at leve op til kravene i tilsagnet fra Drikkevandsfonden.

Efter vedtagelsen af indsatsplanen for Vejlbj Kildeplads planlægger forvaltningen at udarbejde indsatsplaner for de øvrige områder i takt med at ny opdateret kortlægning modtages fra Miljøstyrelsen; som varslet i 2027.

Vedtagne indsatsplaner er juridisk bindende for Kommunalbestyrelsen som myndighed fra det tidspunkt, planen vedtages. Kommunen er herefter forpligtet til at administrere i overensstemmelse med planen og kan kun fravige den ved mindre dispensationer efter almindelige forvaltningsretlige principper. Større fravigelser kræver vedtagelse af en ny plan.

Selv om indsatsplanen ikke i sig selv er bindende for borgere, virksomheder eller vandforsyningsselskaber, vil være grundlag for konkrete afgørelser som har retsvirkning for de berørte parter. Planen kan anvendes til frivillige aftaler og rådighedsindskrænkninger, herunder ved brug af pesticider og nitrat.

Hvis der ikke kan opnås frivillige aftaler har kommunen ansvar for gennemførelse af indstater i henhold til planen, , herunder forhandling med lodsejere, hvis vandværkerne ikke påtager sig opgaven. Eventuelle erstatninger afholdes af de berørte vandværker.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Kommuneplan 2025 og Vandforsyningsplan samt Vandområdeplan 2021–2027.

Økonomiske konsekvenser

Udgifter afholdes af Vandcenter Djurs.

Lovgrundlag

Planen udarbejdes i henhold til følgende lovgivning og bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 1106 af 22. oktober 2024 om indsatsplaner
- Bekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024 af lov om vandforsyning
- Bekendtgørelse nr. 743 af 17. juni 2024 om BNBO og indberetning
- Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter
- Bekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 af lov om miljøbeskyttelse
- Bekendtgørelse nr. 442 af 29. april 2025 om udpegning af drikkevandsressourcer

Indstilling

Chefen for Plan, Byg og Miljø indstiller, at udarbejdelse af indsatsplan for Vejlbys Kildeplads med hjemmel i § 13 og § 13 a i vandforsyningsloven igangsættes.

Beslutning i Natur-, Miljø- og Teknikudvalget den 19-01-2026

Udsat.

Bilag:

1 - 3810371	Åben	Kort over indsatsområde Vejlbys	(72382/25)	(H)
2 - 3841879	Åben	Indledende risikovurdering, § 13a udpeget arealer	(94882/25)	(H)